

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΣΠΑΣΙΑ ΜΑΝΔΡΕΚΑ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

11434.
5/6/2013

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς:

1) Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

κ. Αθανάσιο Τσαυτάρη

2) Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

κ. Ευάγγελο Λιβιεράτο

Θέμα: «Κίνδυνος στην ομαλή καταβολή ενισχύσεων στους κτηνοτρόφους του Νομού Φωκίδας από τις μεταβολές στις επιλέξιμες εκτάσεις των βοσκοτόπων»

Τη χρονική αυτή περίοδο καλούνται οι παραγωγοί από τις κατά τόπους Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών να υποβάλλουν την Αίτηση Ενιαίας Ενίσχυσης για το έτος 2013 προκειμένου να ενεργοποιήσουν τα δικαιώματά τους, να δηλώσουν τυχόν παράλληλες δράσεις, να αιτηθούν ειδικές ενισχύσεις και την κατανομή δικαιωμάτων από το Εθνικό Απόθεμα, η οποία αναμένεται το προσεχές διάστημα

Στα πλαίσια της διαδικασίας αυτής οι παραγωγοί αντιμετωπίζουν ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα, αυτό της επιλεξιμότητας των βοσκοτόπων, η οποία επηρεάζει σημαντικά την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων τους και κατ'επέκταση την καταβολή των ενισχύσεων που λαμβάνουν.

Η εφαρμογή του <<Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τους βοσκοτόπους >> που πραγματοποίησε πρόσφατα ο ΟΠΕΚΕΠΕ και είχε ως σκοπό το "φιλτράρισμα" των προβληματικών εκτάσεων των βοσκοτόπων, ανέδειξε μόνο τις δύο κρίσιμες διαστάσεις ενός σύνθετου προβλήματος: αφενός την αλλαγή χρήσης των εκτάσεων από βοσκότοπο σε δάσος για πολλές χαρτογραφικές ενότητες και αφετέρου τη σοβαρή μείωση του ποσοστού επιλεξιμότητας των ενοτήτων που παρέμειναν βοσκότοποι.

Αποτέλεσμα των προαναφερόμενων επισημάνσεων είναι η σοβαρή μείωση των επιλέξιμων εκτάσεων βοσκοτόπων που είναι διαθέσιμες για τους κτηνοτρόφους του νομού Φωκίδας, γεγονός που επηρεάζει δραματικά τις ενισχύσεις που λαμβάνουν, κρίνει την ίδια την επιβίωσή τους.

Επιπρόσθετα, με την εφαρμογή του Νόμου 4061/2012, καλείται ο κτηνοτρόφος ως υποψήφιος ενοικιαστής, αφού πρώτα απεικονίσει σε τοπογραφικό διάγραμμα, με μεγάλη οικονομική επιβάρυνση για τον ίδιο, την περιοχή του μέχρι πρότινος βοσκοτόπου που τον ενδιαφέρει, να αποδείξει εάν η έκταση του δημοσίου που προτίθεται να ενοικιάσει είναι δασική ή μη, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας.

Περαιτέρω, ο ΟΠΕΚΕΠΕ, εφαρμόζοντας την κοινοτική νομοθεσία, προωθεί άμεσα την ανάπτυξη μιας εφαρμογής διασυνδεδεμένης με το ΟΣΔΕ, η οποία αναφέρεται ως <,<διαδραστικό μοντέλο επιλογής μέσω βοσκοϊκανότητας>>.

Είναι αναγκαίο όμως να αναφερθεί ότι η βοσκοϊκανότητα επηρεάζεται από τη λιβαδική παραγωγή και άλλους παράγοντες όπως η κλίση του εδάφους, ενώ παράλληλα απαιτείται η επικαιροποίηση των τιμών της σε σχεδόν ετήσια βάση δεδομένου ότι επηρεάζεται και από κλιματικούς παράγοντες.

Η έλλειψη ενός αξιόπιστου συστήματος μετρήσεων και επικαιροποιήσεων των τιμών της βοσκοϊκανότητας, καθώς επίσης και το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των λιβαδιών της χώρας εκτείνεται σε περιοχές με έντονο ανάγλυφο του εδάφους, δημιουργεί ένα σοβαρό θέμα σε ότι αφορά την επιλεξιμοτητά τους και συνεπώς τη χρήση των εκτάσεων αυτών για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων των κτηνοτρόφων.

Πέρα όμως από το θέμα της ενεργοποίησης των δικαιωμάτων, η ουσία του προβλήματος είναι η εν γένει ουσιαστική ορθολογική διαχείριση των λιβαδιών της χώρας μας, αρμοδιότητα που σήμερα είναι διασπασμένη μεταξύ Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Αποτελεί κοινή αντίληψη, ότι η άναρχη βόσκηση που επικρατεί και το νομικό καθεστώς που διέπει τους βοσκοτόπους, έχουν ως αποτέλεσμα την υποβάθμιση των εκτάσεών τους, τόσο λόγω υπερβόσκησης όσο και λόγω υποβόσκησης.

Η προσαρμογή της χώρας στα δεδομένα της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας σε ότι αφορά τον προσδιορισμό των βοσκοτόπων είναι μία διαδικασία που η χώρα δεν μπορεί να την αποφύγει και επιβάλλεται να ολοκληρωθεί σύντομα.

Είναι βέβαια μία σύνθετη διαδικασία, με πολλές παραμέτρους και το πρόβλημα που προκύπτει με την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων για να επιλυθεί ίσως απαιτεί σειρά νομοθετικών παρεμβάσεων, λόγω και της πολυπλοκότητας του θέματος, η αντιμετώπιση του προβλήματος όμως αυτού επείγει, γιατί η καταβολή των ενισχύσεων είναι θέμα άμεσο και ζωτικής σημασίας για τους κτηνοτρόφους.

Χωρίς τους βοσκότοπος (λιβάδια) δεν υπάρχει ούτε μπορεί να υπάρξει βιώσιμη κτηνοτροφική δραστηριότητα, καθώς αποτελούν πολύτιμο πόρο για την κτηνοτροφία, προσφέροντας υψηλής ποιότητας και χωρίς κόστος τροφή στις εγχώριες φυλές των αιγοπροβάτων και βοοειδών που τα αξιοποιούν, προσδίδοντας παράλληλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στα παραγόμενα προϊόντα.

Η παραγωγή της εξαιρετικής ποιότητας τροφής των βοσκοτόπων της χώρας είναι άμεσης προτεραιότητας να αξιοποιηθεί, προκειμένου να μειωθούν οι εισροές (και εισαγωγές) ζωοτροφών στην κτηνοτροφία, βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητά της και αυξάνοντας το εισόδημα του παραγωγού.

Υπάρχει ένα πολύπλοκο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διαχείριση των λιβαδιών της χώρας δημιουργώντας πρόβλημα στην αειφορία τους, καθώς δεν υπάρχει μέριμνα για την υποβάθμιση λόγω υπερβόσκησης ή υποβόσκησης που έχει συντελεστεί, παρά μόνο ενδιαφέρει η επί χάρτου τακτοποίηση του ζητήματος για την καταβολή των οικονομικών ενισχύσεων στους κτηνοτρόφους ,γεγονός που πλέον αίρεται από την αισθητή μείωση της επιλεξιμότητας των εκτάσεων.

Υπάρχει μία ασάφεια που δημιουργεί συγκρούσεις μεταξύ των όρων της αξιοποίησης και της προστασίας των βοσκοτόπων της χώρας, η πλειοψηφία των οποίων υπάγονται στη δασική νομοθεσία.

Ο καθορισμός των δικαιωμάτων ενίσχυσης των κτηνοτρόφων βασίστηκε στις εκτάσεις που την περίοδο αναφοράς(2000-2002) και μέχρι και το 2012 η συντριπτική τους πλειοψηφία ήταν χαρακτηρισμένοι ως επιλέξιμοι βοσκότοποι.

Ο κτηνοτρόφος αντιμετωπίζεται σήμερα από την πολιτεία ως συστηματικός παραβάτης, χωρίς ωστόσο να υπάρχει ένα ξεκάθαρο νομικό πλαίσιο, τόσο για την άσκηση της κτηνοτροφικής δραστηριότητας, όσο και για τη διαχείριση της βόσκησης.

Βρισκόμαστε σε μία κρίσιμη μεταβατική περίοδο, όπου η διαβούλευση της πρότασης Κανονισμού των Άμεσων Ενισχύσεων για την περίοδο 2014-2020 είναι σε εξέλιξη και υπάρχουν πολλά ανοιχτά ζητήματα για τους βοσκοτόπους της χώρας.

Κατόπιν τούτων, ερωτώνται οι αρμόδιοι κ. κ. Υπουργοί:

1) Προτίθεται η πολιτική ηγεσία του ΥΑΑΤ να ξεκαθαρίσει άμεσα το θέμα που έχει προκύψει με τη μίσθωση των λιβαδικών εκτάσεων του Νόμου 4061/2012 καθώς βρισκόμαστε ήδη στο τέλος της περιόδου υποβολής δηλώσεων Αίτησης Ενιαίας Ενίσχυσης 2013 και οι κτηνοτρόφοι αναζητούν ακόμα επιλέξιμες εκτάσεις βοσκοτόπων;

2) Προτίθεται η πολιτική ηγεσία του ΥΑΑΤ να προβεί σε επανακαθορισμό της μοναδιαίας αξίας των εκτατικών δικαιωμάτων (με την κατάθεση σχετικού αιτήματος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εάν αυτό απαιτηθεί) , προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος μη καταβολής των ενισχύσεων σε πολλούς κτηνοτρόφους που επί σειρά ετών χρησιμοποιούσαν τις “προβληματικές” ενότητες βοσκοτόπων, ώστε να καταστεί δυνατή η ενεργοποίηση των δικαιωμάτων με λιγότερο αριθμό στρεμμάτων βοσκοτόπων;

3) Θα συνεργαστούν τα δύο συνεργαζόμενα υπουργεία για την άμεση υλοποίηση ενός προγράμματος αποκατάστασης των λιβαδικών εκτάσεων της χώρας μέσω της αναγωγής των εκτάσεων που “κατακλύστηκαν” από την εισβολή της θαμνώδους βλάστησης σε ποολίβαδα, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης με βάση τη σύγκριση των αεροφωτογραφιών του 1945, του 1960 και των σημερινών;

4) Θα δρομολογηθεί η θέσπιση ενός ξεκάθਾਰου και ενιαίου κανονιστικού πλαισίου διαχείρισης των βοσκοτόπων της χώρας, όχι μόνο για την καταβολή των ενισχύσεων αλλά και για την ουσιαστική ορθολογική διαχείρισή τους;

Αθήνα, 5 Ιουνίου 2013

Η ερωτώσα Βουλευτής

Ασπασία Μανδρέκα